

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Tisza István gróf.

Az általános politikai hangzavarba, a hatalmat féltő koalíciós függetlenségek zajongásába harsányan szólt bele a héten Kossuth Ferenc szava

— Kijelenthetem, hogy Tisza István gróf, amikor az alkotmányválság kitört, teljes erővel dolgozott a krízis helyes megoldásán és azóta is mindig a legkorrektebbül viselkedik.

Ezt az erkölcsi bizonyítványt a 48-as pártvezér, Kossuth Ferenc állította ki a szabadelvűpárti Tisza Istvánról. Olyan bizonyítvány ez, hogy ennek alapján a legortodoxabb negyvennyolcas kerületben is megválasztanák Tisza István grófot. Maga a függetlenségi párt Kossuth szavai után megéljenzezte Tisza Istvánt.

Egyszerre, a legnagyobb válság közepette, a koalíció testvérháborújának legvadabb dulása közben aktuális lett Tisza István dicsérete. S az embernek olyan érzése támad, mintha az általános felfordulás forgatagában megannyian az önfenntartás ösztönével kiáltanának a mentő, Tisza István után.

Véletlenség ez? Taktika ez? Vagy az események logikus kényszere?

A volt szabadelvűpárt vezető elemei-

nek körében kissé szkeptikusan fogják föl Tisza István hirtelen aktuálissá vált dicséretét. A régi koalíciós taktika új hajtsát látják benne: előráncigálni a mumust, hogy a nyakasok, a konokok, a vérmesek egy kicsit megijedjenek és mégis beadják a derekukat. S meg vannak róla győződve, hogy ezek a Tisza-hitre tért politikusok csak azért hívják Tiszát, hogy ne jöjjön, csak azért emlegetik az aktivitásból méltatlanul kiszorított értékes elemeket, hogy maguk maradhassanak aktivitásban. És ha nincs is praktikus értéke a tiltakozásnak, Tisza környezete tiltakozik az ellen, hogy mumsanak ráncigáltassék elő. Ilyen szerepre nem érzi magát elég jelentéktelennek.

Mi azonban más nézetet vagyunk. Az események szigorú logikája azt bizonyítja, hogy ez a hirtelen mindenfelé kitért Tiszadicséret nem taktika és nem véletlen. Csak utóértéte a koalíciót a mese hazugjának sorsa, aki hazug módon addig hívott segítséget a farkas ellen, míg aztán a farkas komoly megérkezésekor már nem hitte segítség után való kiabálásnak. Pedig most a koalíció minden árnyalata komolyan hívja Tisza István segítségét. A mai aktív politikusok ebben a pillanatban világosan látják helyzetüket fölfelé és lefelé. Lát-

ják azt, hogy a Tisza István egyenességét mekkora bizalommal honorálják odafent s látják azt is, hogy miután az események mindenben Tisza Istvánt igazolták, egyéniségének tisztelete mekkorát nőtt idelelni. Eleget tapogatózhattak az udvar tájékán s akaratlanul is eleget hallhattak a nép körében, hogy tisztában lehessenek Tisza István érték-növekedésével. S az általános felfordulás pillanatában kénytelenek önmaguknak megvallani, hogy az a Tisza István, aki fölfelé sohse nyulált az elérhetetlen után, épen azért sokkal többet hozhatott az elérhetőből, melyet tökéletesen abszolút bizalom nem tagadhatott meg; és kénytelenek önmaguknak megvallani azt is, hogy az a Tisza, aki mindig szűkszavu volt az ígéretekben, több pozitív nemzeti vívmányt rakott a nemzet ölébe a kilences bizottság javaslatával, a honvéd-tüzérséggel, a komoly külügyi paritással s a királyi hajlandóságnak a Rákóczi-hamvak hazahozatalában jelentkező bizonyosságával, mint ők, akikben odafenn nem tudtak bizni s ennél fogva még az elérhetőből is kevesebbet adtak s akik idelelni mindig bőkezűek voltak az ígértben s aztán annyit se hozhattak, mint az elüldözött Tisza István. Éreznők kell, hogy odafenn most még nagyobb a bizalom Tisza István

TÁRCA.

A legszebb emlék.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Írta: Bíró Lajos.

— Mégis, sürgtetem, mégis — melyik a legszebb összes emlékei között?

Az asszony hátravetette bájos, hervadt fejét, két szemének meleg tekintete lágyan vészett el a levegőben és szép, vékony ajkai körül finom mosoly csillogott.

— A legszebb, mondta a legszebb... Nem a londoni opera, nem a császári kintténés, nem Ysard, a világ első hegedűse, akivel örülten szerettük egymást.

— Hát mi? Hát melyik?

... Ez így történt. Mikor itthon voltam, elhihtak vidékre vendégszerepelni. Nagyváradon élékeltem néhány operát és éjjel indultam haza. A vonaton nem volt hálókocsi. Pénzt adtam a kalauznak és azt mondtam, adjon nekem külön fülkét, mert aludni akarok Budapestig. Libegve jött vissza. Külön fülkét, mondta nem adhat, hanem van egy fülke, amelyben csak másodmagammal leszek. Az egyik pamlag az enyém, alhatom rajta.

A hordár berakta a holmimat, a kalauz kinyitotta az ajtót és beléptem.

Félfomály volt. A lámpát eltakarták az ernyők és alig láttam. A kalauz behuzta az ajtót, ráfordította a zárat. Ketten voltunk. Leültem. Nézetem az utitársamat. Karcsu, szőke ember: az arcát nem láttam, mert befelé fordulva aludt. A feje nemes formájú, szép fej volt. A vonat elindult és belerontott az éjszaka-kába. Az utitársam ekkor felriadt. Ámosan emelte fel a fejét és észrevette, hogy nincs többé egyedül. Meglepetve nézett rám; nem értette, hogyan kerültem ide. Azután a holmimra nézett és látta, hogy egyszerűen én is utazom. A kabátját összehuzta, felugrott feletől, leült, valami bocsánatkérést mormogott és hátrahajította a fejét. Mosolyogtam rajta. Tulságosan udvarias ember. Megakartam nyugtatni, hogy fektüdjék le bátran, én is mindjárt végigdőnök a pamlagon. Szólni akartam, de a torokom akadt a szó. Az én udvarias utitársam figyelő szemmel nézett rám öt másodpercig, végigfuttalta rajtam a tekintetét és lehunyta a szemét. Elaludt. Egyszerűen elaludt. Közömbösen, mélyen, egy félperc alatt mélyen elaludt.

Nem tudtam, az ámulásom, vagy a dühöm nagyobb-e. Nem szeretem, ha utazásokon akárki is tolakodóan udvarias, vagy tolakodóan bámul, de ahhoz mégis hozzászoktam, hogy a megjelenésnek van egy bizonyos hatása. Hiába, ez jól esik. Most pedig alszik ez az ember. Alszik. Öt másodpercig nézett és ezzel végzett velem. Olyan közömbösen

alszik, mintha egy kanonok szállt volna be hozzá. Hát mi vagyok én? Hát a természet, a széke hajam, az arcom, a ruhám szabása, a parfümöm olyan, hogy mindezt egy közömbös végignézésrel el lehet intézni és utána nyugodtan lehet aludni?

Fel voltam háborodva. Jól megnéztem az embertem. Fiatal! félig gyerek, huszonkétéves lehetett. Karcsu izmos. Arisztokratikusan sötétszőke. Az arcbőre úde, mint egy lányé, de napsütötte, szeláncelozta. A feje egy tiszta szépségű, nemes, erős és mégis lágy vonalu, finom fej, olyan, mint egy fiatal királyfé. És a szája, az a szája csodaszép volt. Piros, sugárzóan meleg, finom és tisztán rajzolt, hajlékony vonalu szája, amilyen a görögök szobrain lehet csak látni. Ki lehet ez a fiú? Hová megy? Honnan jön? Micsoda fiatal herceg ez, milyen ifjú királyfi, az életnek milyen boldog arisztokratája? Ki ez? Tudni akarom. Nézzem rám és szóljon hozzám.

Aludt. Mélyen, csendesen, gyerek-álmossal aludt. Megpróbáltam én is aludni. Nem tudtam. Föl kellett kelnem és őt kellett nézmem mindig, ez az erős, csodaszép, alvó fiút. Mért nem ébred fel! Mért nem néz rám?

Lázassá tett a türelmetlenség. Megpróbálkoztam azzal, hogy felbresszem. Köhögtem, zajt ütöttem a kékításkámmal. Kinyitottam a parfümös fiacommat, hátha ez az erős illat felbresszi. Nem. Aludt, aludt, aludt.

Sirni lett volna kedvem, vagy összetörni

iránt s hogy ideleln most hasad fel igazában a Tisza István hajnala.

Mi tehát az események logikai kényszerét látjuk abban, hogy Kossuth Tisza István és az ő tábora felé, a mi elvű szabadelvűpártunk felé fordul. Azt a mentőt kell benne látniok, aki nekik odafenn a bizalom maximumát, ideleln a népszerűség megújodását szeresheti meg. Hiszen, ha a legszélsőbb pártunk, a függetlenségi pártunk forró tüntetését figyeljük, ennyiből is nyilvánvaló, hogy a Tisza dicséretét nem fogadták úgy, mint egy mumus emlegetését. Nem ijedtek meg tőle. Nem úgy vették, mint az ördög falrafestését. Ellenkezőleg Örültek neki. Taposták. Ujjongtak a neve hallatára. Tisza tehát nem való már mumusnak, mert még a függetlenségi párt sem fél tőle, sőt úgy ünnepli, mint egy Cincinnátust, akinek nemcsak az az érdeme, hogy el tudott vonulni, hanem az is, hogy vissza lehet hívni az eke mellől. Nem taktika ez, hanem a mentő, sőt az egyetlen mentő hívása.

A kérdés csak az, hogy a geszti Cincinnátus jön-e az első hívó szóra? Mert Tisza István gróf önéretes ember. Azt komolyan, általánosan, minden illetékes hang összefogódásával kell hívni. Ha majd a koalíció minden komoly tényezője találkozik abban a meggyőződésben, hogy Tisza István el nem használta ereje és népszerűsége a legbiztosabb segítség fenn is, lenn is: akkor talán kimozdul ekeje mellől. Addig nem. De ez is be fog következni. Az események logikai kényszere, mely Tisza dicséretére szorítja egyszerre a vezéreket, rá fogja szorítani Tisza hívására is. És az igazi, a komoly, a végleges kibontakozás munkájának ez lesz a kezdete.

Vivmányok.

A bajai téli kikötő százezer koronája.

Ezt a szenzáció-izű meglepetést hozta számunkra a héten egy-két fővárosi lap. Nyomon követte a polgármester közgyűlési kijelentése, de ez már csak arról szólt, hogy ígéretet kapunk a bajai téli kikötő közelebbi kiépítésére. Szombat estére aztán megint a 100.000 korona került előtérbe, most már félhivatalos formában, egyik helybéli újság vezérlő közleményében.

A bejelentésnek ez a félhivatalos módja följött érdekes, sőt több-kevésbé homályos is. A félhivatalos közlemény szerint, az 1909. évi költségvetésbe, a bajai téli kikötő építésére, erre az évre százezer koronát vett föl a kormány s így a kiváló fontosságú, nagyarányú munkát a mi kívánságainkhoz mérten sorrendben előbbre helyezték, úgy, hogy a téli kikötő jóval, *évekkel előbb* létesül, mint ahogyan eredetileg mi képzeltük.

Megtudunk ebből a tudósításból olyasmit, amit megérteni alig lehet, mert merőben ellentmond törvénynek és gyakorlatnak egyaránt. Az állami költségvetés tételeinek megállapítása t. i. alkotmányos gyakorlat szerint a törvényhozási jogkörébe tartozik. A törvényhozáson kívül senki sem állhat be kiadásokat a költségvetésbe s így nem teheti ezt a kormány sem. Amde az 1909. évi költségvetést a törvényhozás immár régebben megállapította, az idei téli kikötői tetteket tudunkkal föl is osztotta s így a kormány 1909 re tett 100.000 koronás határozatlan ígéretének, kellő megvilágítás híján örülni nem tudunk, ha csak az illuzórius értékű „póthitel” mézes madzagával nem kecségetnek majd.

Azt is megmondja a félhivatalos híradás, hogy most már „évekkel előbb” épül majd ki a bajai kikötő. Vagyis még mindig *évekről* szól a félhivatalos is. Quod erat demonstrandum.

Az iskolák közsegésítését jóváhagyták.

Elintézte a héten a kultuszminiszter az iskolák ügyét is. Kimondotta, hogy a Baja város közönsége pénzéből föntartott római katolikus elnevezésű elemi iskolák a városi. Igazán fonák dolog, hogy ezt a miniszternek külön ki kellett mondania. És még furcsább, hogy ezt is vivmányok állítják be. Utána járunk különben, hogy megtudjuk, voltaképpen mi is a „vivmány” ebben a miniszteri döntésben. Kiderült, hogy az elintézés kistírtetésben — ebben a par excellence technikai intézkedésben — sarkallik a diadal. Abban t. i., hogy a gyors elintézés folytán az ellentábornak nem maradt ideje a mi jogos álláspontunk sikerének gáncsot vetni. Am legyen hát vivmány ez is. Ejen, hurrá, evoe!

A miniszteri döntés szó szerinti szövege egyébként a következő:

Folyó évi február hó 8-án hozott azon határozatát, melylyel a bajai iskolák községi jellegűt megállapította, Vojnits Dániel román. kath. iskolaszéki elnök felebbesítésének elutasításával a határozatban megjelölt indokok kivül azért is jóváhagyom, mert a tárgyalás során nem nyert igazolást az az ügydöntő körülmény, hogy a várost a felekezeti iskola fenntartása körül bármely kötelezettség terhelje.

Igaz ugyan, hogy az 1869. évi szeptember hó 29-én hozott képviselői tanácslései határozat ezen iskolákat felekezeti jellegűeknek nyilvánította, azonban a város ezen egyoldalú akaratnyilvánításából nem lehet arra következtetni, hogy az immár örök időkre megmásíthatatlannak tekintendő; sőt éppen ezen kinyilatkoztatás pusztán egyoldalú akaratnyilvánításként tekintendő. Nem lehet évitani a városot azt a jogot, hogy tett kijelentését, ha t. i. változott viszonyok azt indokolták teszik, módosítva esetleg visszavonja.

Az a megkeresés pedig, melyre a felebbezés utal, amelyben t. i. a város, az akkori kalocsai érsek urnak mondott köszönetét a zárda iskola fenntartásával járó terhek

valamit, vagy megkínózni valakit. De nem volt ott senki, csak mi ketten, a vonat robogott, én néztem őt, ő pedig aludt.

Hiába próbáltam én is aludni, nem lehetett. Lefeküdtem és újra felugrottam. Előre hajoltam és néztem ennek az alvó fiúnak a nyugodt, szép arcába. Odahajoltam egészen hozzá. Alszik, nyugodtan alszik. Kétségbeesett az, hogy az akaratom, a vágyam, a dühöm tehetetlenül áll meg egy mély álmom előtt. Odahajoltam hozzá, összeszorítottam az öklömet, ott volt előttem a szája, ez a sugárzóan szép száj, egyre közelebb hajoltam hozzá és megcsókoltam. Futó, siető, hirtelen, de forró csók volt ez, végigégett rajtam a tüze. De a rémület is végigáradt bennem. Micsoda örülségeket csinálok, istenem? Én vagyok ez, Európa első énekesnője, aki itt bolondságokat csinálok hogy ismeretlen, szőke fiu kedvéért?

Az utitársam megmozdult. A csók felébresztette. Én visszaugrottam a helyemre, hátrahajoltam és tettem az alvást. A szemem szögletéből figyeltem csak a fiut. Kinyitotta a szemét s az öklével dörzsölte meg, mint valami durcás, álmos gyerek. Azután rám nézett. Végignézett tetőtől-talpig éles, kutató pillanattal. Azután elfordította a szemét és zavartan nézegetett körül. Nem tudta, mi történt vele. Nem tudta, álmodott-e egy csókról, vagy valóban kapott egy csókot. Felém hajolt. Én mélyen lehunytam a szememet. Éreztem, mint közeledik hozzám a feje, mint vizsgált végig a szemem és kétségbeesetten adtam az alvót.

Erre különben alig is volt már szükség. A fiu visszahúzódott, leült és mire felnyitottam a szememet, újra aludt. Ujra alszik. Kétségbe

voltam esve, fel voltam háborodva. Hát az a feltevés, hogy én megcsókoltam, olyan közömbös lehet valakinek, hogy utána nyugodtan tovább alszik? Közel hajoltam hozzá. Szikrázó dühvel néztem az arcát, a lehunytt szeméit, az ajkát, milyen ajkak ezek, istenem, odahajoltam hozzá és megcsókoltam. Meg kellett csókolnom. De utána villámgyorsan visszapattantam a helyemre, hogy adjam a mélyen alvót. Nem ugorhattam azonban vissza olyan gyorsan, hogy meg ne lássam azt a mosolygást, amely a fiu arcán kiragogyott. Csendesesen, megelégedetten, ragyogóan mosolygott. Oh, a nyomorult, hiszen nem is aludt; becsapott engem, megcsalt.

Hátraszorítottam a fejemet a pamlagra és kétségbeesetten adtam az alvót. A fiu mosolygva hajolt előre, azután aggódva állott meg. Olyan görcsösen aludtam, hogy nem tudja, merjen-e valamit tenni. Mégis mert. Odahajolt hozzám, éreztem a lágy, meleg ajkát az ajkamon, megcsókolt és visszahúzódott a helyére. Most ő adta az alvót. Megmozdultam. Lehunyta a szempilláit.

Vártunk. Ebben a várakozásban a bimbózó, friss tavasznak az illata áradt el a füleddel megvegyű kocsiban. Olyanok voltunk, mint két játszó, pajkos ártatlan és szemérmes gyerek, akik gyermeksőköket váltanak, pírulva, titkolódzva, anélkül, hogy a csók mást is jelentene, mint éppen csókot. Megszínesedett, kirivult, illatos lett a füleddé éjszaka. A gyerekkori játékaim jutottak eszembe a Kékes-hegyen, odahajoltam a fiuhoz és lopva, gyorsan, játékosan megcsókoltam. Rögtön utána már aludtam.

A fiu várt egy percig. Azután megmozdult.

Hozzám hajolt és megcsókolt. Nem rontotta el brutális felebredéssel ennek az együttgyű, de végtelenül édes játéknak a varázsát, adta az alvót és elfogadta a játékot úgy, amint egy ismeretlen, szőke szép — ugy-e szép voltam akkor? — amint egy szép asszony kínálta neki. Aludt. Én felcsókoltam. Aztán én aludtam és ő lopott tőlem egy csókot. Szép volt, mint egy fiatal isten ez a fiu . . .

Játék volt, ostoba játék. De kimondhatatlanul széppé tette az éjszakát, míg a vonat robogott a zajos, nagy város felé. Két ember találkozott itt a robogó éjszakában, az életnek két királya és egy királyi játékot játszanak.

Eltelt az éjszaka. Nem is néztünk meg egymás szemébe. Minden csók az álom rovására iródott eddig. Csupa szemérmes, lopott, játékos volt eddig. Egy brutális mozdulat meg nem zavarta a finomságot egyiknek sem. Játékos gyerekek csókolóznak így.

De jött Budapest. Fel kellett ébredni. Készülni kellett a kiszállásra. Felállottunk. Egymás szemébe néztünk, egymás felé hajoltunk, a karja felemelkedett és — először az éjszaka — nyíltan, tüzesen, mámorosan, forróan eszeveszeten megcsókoltuk egymást.

Később kiszálltam. Nem mondtam, ki vagyok, nem kérdeztem, ki ő. Talán a szerelem maga, az ifjú Szerelem volt. Egy fiatal herceg volt, az élet ifjú királya volt. Soha nem láttam többé. Csókoltam én azóta is forró csókokat, de annak az édességét, annak a tavaszi mámorát, annak a tüzes részességét meg nem közelítette egy sem. Az volt a legédesebb csók, ez a bolondság, ez a legszebb emlék.

elvállalásért és amelyben egyuttal hangoztatta azt a reményét és óhaját, hogy az iskolák akkori berendezésükben megmaradjanak; éppen a fent mondtak megerősítésére szolgál, mert ha a város az 1869-ben hozott határozatot megmáshatatlannak vélte volna, nem lett volna szükség arra, hogy az iskolák akkori berendezését illetőleg az érsekkel szemben ellenkező fordulat be nem következésébe vetett reményének adjon kifejezést.

Miről is a közigazgatási bizottságot további eljárás végett értesitem.

A miniszter helyett:

Toth államtitkár s. k.

H I R E K.

— A „Bajai Hírlap“-nak ez a száma a május elseji munkaszünet miatt, szombaton jelenik meg.

— Egy Béla képviselő a bajai törvényességre. A pécsváradai választókerület agilis és befolyásos képviselője, aki pár évvel ezelőtt sulyai bíró szószója volt a képviselőházban a baja—bátaszéki áthidalásnak, fel szerkesztőknek a következő átiratban jelenti a bajai törvényesszék visszaállítását célzó mozgalomhoz való csatlakozását:

Pécs, 1909. április hó 23.

Tekintetes Dr. LEMBERGER ÁRMIN urnak

B A J A.

Igen megörvendeztetett — s bár a hiúság nem bánt — jóleső híréssel töltött el f. hó 20-án kelt s hozzám intézett becses levelének azon része, melyben szives volt megemlékezni a baja—bátaszéki híd megvalósítása érdekében kifejtett tevékenységéről s a Házban történt felszólalásomról. Fogadja szives elismerő soraiért hálás köszönetem.

Ami pedig azon kérését illeti, hogy a bajai törvényesszék felállításá érdekében nyújtsak segédkezést s támogatást jogos és méltányos kívánásainkat, óhajára kijelentem, hogy készséggel állok az Önök rendelkezésére és szívesen képviselek, Rajk Aladár és többi barátainkkal igyekszünk fogok esen Önökre nagyjontosságú kérdést sikerrel megoldani.

Fogadja igen t. Kartárs ur szívesen tiszteletemet, mellyel maradtam

készséges kartárssa
dr. Egry Béla.

— A lökért megnyitása. Sportünnepélylyel és házi versennyel nyílik meg a mai szombaton, május 1-én a bajai közönség százhatszázötöt része mulatóhelye, a lökért. Reggel hat órától térzene lesz a kertben, 8 órától kezdve pedig lövészet és díjtekésés alkotnyit. Május 2-án délután folytatják a díjtekésést és a célbalövészt. Az egész délutáni térenét díjtekésés és társasvacsora követi. A lövészetre a helyszínen lehet nevezni 2 koronával. — A mai ünnepélylyel kezdetét veszi egyébként a lökerti szezon, melyet a tavalyi programhoz híven, műkedvelői kabaré- és vasárnapesti táncestélyek fognak tartkítani ezidén is.

— Az idei májusi költőzködés. Az idei május elseje, a költőzködés napja, szombatra esik. Szombaton azonban az izraelita lakosság legnagyobb része vallási okokból nem költőzködhetik, ma, pénteken kellett volna tehát költőzködni, ha lehetett volna. Ez azonban ki van zárva. Minthogy 2-án, vasárnap sem lehet költőzködni, kívánatos lett volna, hogy a városi tanács intézkedjen, hogy a költőzködés napja 3-án, hétfőn legyen. Igaz, hogy a tanács ily irányú intézkedése nélkül is csak május 3-án fognak költőzködni az emberek, mert hisz május 1-én csaknem minden munkás szünetnapot tart. De a tanács határozat nélkül, lakó és háziur között sok lesz a perpatvar.

— Letört gyermekélet. Nevelő szüleinek legveltene bánatára, párhéti kinos szenvedés után levettette földi porhüvelyét és fölszállott angyalnak a magasságba egy kicsi gyermeklélek,

Oláh Beczsy Misike, Beczsy Gyula dr és neje Oláh Lovich Aranka nevelt fiacskaja. A legodaadóbb gondozás, a kincsükért aggódó nevelő szülőknek éjt-napot egybeszövő örökösödése sem tudta megtartani az apró párnán lázasan vergődő kis fiút, mert ugy látjuk — megint angyal kellett az Istennek. A szomorú esetről ezt a gyászjelentést adták ki. Alulírottak fájadalomtól megtört szívvel jelentik, hogy felejthetetlen fiacskájuk, illetve testvérkéjük is unokájuk Oláh Beczsy Misike életének 9 ik évében, folyó hó 29-én délelőtt 1/7 órakor ártatlan lelkevel az Ur angyalai közé felrepült. A drága halott földi maradványai folyó évi május hó 1-én délelőtt 10 órakor fognak a református egyház szertartása szerint az anyaföldnek örök nyugalomra átadatni. Baja, 1909. április hó 29. Drága kis angyalkánk imádkozással érettünk! Oláh Zoltán, Lux Katalin szülők. Dr. Beczsy Gyula, Oláh Lovich Aranka nevelő szülők. Oláh Janika, Oláh Aranka, Oláh Zoltika testvérei. O'áh János, Boros Janka, Lux József, Gáber Anna nagyszülők.

— Mikor megy a küldöttség a törvényesszék ügyében? Eredetileg április végére vagy május elejére tervezte a városi hatóság a bajai törvényesszék visszaállítását célzó monstre-küldöttség budapesti utját, mely most a zavaros politikai helyzet és a kormány váratlan bukása folytán egy kis halasztást szenved. A jelenlegi politikai konstelláció olyan, hogy audienciat kapni nem lehet, de mihelyt valamennyire ki derül a politikai égből, bizony elindul a széleskörű érdekeltségű megnevelkedett deputáció kérés útjára. Ez az időpont, ugy reméljük, már nincsen messze. Alig fér hozzá kétség, hogy a mai kormány tagjai tulnyomó számmal továbbra is megmaradnak a helyükön s így semmi akadály annak, hogy amint a miniszterek, ha egyelőre ügyvezetői minőségben is, elhelyezkednek újból az alkotmányosság kereteiben, előjük terjesztik impozáns, sulyai bíró, nagy költősséggel a kérelmünket. A küldöttség időpontját hosszabb időre elodázni nem lehet és nem szabad. Pár hét múlva okvetlen elindul utjára a deputáció, melynek szervezéséhez, toborzásához továbbra is készséggel nyújt segédkeztet a Bajai Hírlap.

— Házasság. Balog Andor, a Geiringert és Berger cég tulajdonosja május 9-én délután félöt órakor tartja esküvőjét Trebitscher Gizivel, Trebitscher Gyula leányával Mohácson.

— Volt bajai színésznők és színészek szerződés nélkül. Egy évtizeddel ezelőtt még színészhányról beszéltek, ma azonban a színésznöklök csak ugy ontják a színésznagyot és ezzel lesz elárastva a vidéki színészet. A színtünyő bizottságok mindenütt a fiatalok szerződötését hangoztatják, akiket jóval olcsóbban szerződötethetnek a szinigazgatók, mint azokat, akik már érdemeket szereztek a színeszeten. És így előáll az a sajnálatos helyzet, hogy a vidéki színészet java-erő, pályájuk derekán szerződötés nélkül maradnak. Az elsőrendű színésznők és színészek közül azok, akik itt Baján is működtek, a következők keresnek szerződötést: — Kallay Jolán, Lonyai Piroksa, Ruzsinszky Ilona, Honti Elma, Aradi Aranka, Solti Vilma, Pary Margit, Várdai Jolán, Markovics Margit, Fodor Oszkár, Szentes János és Lugosi Jenő. — Szerződötés nélkül van azonkívül Feledi Boriska, Hadrik Anna, Hereszeg Jenő, megannyian a Farkas Ferenc társulatának volt tagjai.

— Eljegyzési hír. Berger Lujzát, Berger Salamon bajai főkántor leányát eljegyezte a héten Auerhahn Bernát, a poszonyi rabbiiskolát végzett torontál-vásárhelyi kántor és rabbi-helyettes.

— Baja—Mohács—Pécs. Legutóbb a bajamohácsi dunagőzhajózási menetrendet hoztuk, mely egyszersmind utíranya a Bajáról Pécsre utazóknak. Közérdeklőnek tartjuk ez okból a mohács—pécsi vasut új menetrendjének a közlését, mely a mai nappal lép életbe. Mohácsról reggel 4 ó. 26 p., déli 1 ó. 9 p. és esti 7 ó. 45 perckor indul vonat Pécsre. Pécsről pedig reggel 5 ó. 15 p. indul és Mohácsra 7 22 perckor ér, továbbá déli 1 ó. 7 perckor indulva, 3 ó. 19 perckor fut be Mohácsra. Végül este 7 ó. 52 perckor indul Pécsről egy vonat, mely 11 ó. 02 perckor ér Mohácsra.

— Öngyilkos könyvelő. Tuschák Mór, a helybeli Pollák Jakab fia ceotgyáros cég könyvelője szerdán reggel a lakásán fölakasztotta magát. Az életem derekán állott, alig 35 éves ember szorgalmas, törekvő hivatalnok és ön-felálló családapa volt. Beteges állapota és családi gondok egyre fokozták az idegességét, melynek egyik túlfeszített pillanatában követte el a tettét. Özvegye és öt éves leánykaja maradt vissza.

— Uj hivatalos órák a városaházán. A polgármester értesíti a város közönségét, hogy a nyári hónapokra, május hó 1-től augusztus 31-ig, a hivatalos órákat az összes hivatalokra köznapokon délelőtt 8 órától délután 1 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 11 óráig állapítja meg. A rendőrkapitányi hivatalnál egy kapitány a délutáni órákban is tart ügyeletet.

— Bátaszék telefont kap. Az Áthidalás révén most már kétszeresen érdeklő Baját az hír, hogy Bátaszékét legközelebb bekapcsolják a telefonhálózatba. Bátaszék nagyközség t. i. folyamodott a kereskedelmi miniszterhez, hogy Bátaszéken a Szekszárd városi távbeszélőhálozathoz csatlakozó telefonberendezés létesítését engedélyezze. Ezt a kérelmet Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a küszöbön levő tolnamegyvi törvényhatósági távbeszélő-berendezéssel kapcsolatban kívánja teljesíteni és ennek keretében Bátaszék bekapcsolását is felveendőnek tartja. A létesítés költségeiből az állam terhére eső rész a miniszter hajlandó tárcája terhére viselni.

— Vasut-átalakítás. A baja—bátaszéki híd megépítése maga után vonja a bátaszék—dombóvári vasutvonal elsőrangúsítását és egyuttal megörvidítését. Ehhez a nagy munkához már hozzáfogtak. Az építési kirendeltség már elhelyezkedett az átalakítandó vonalon. A vonat-átalakítási munkálatok Hatsik Ignác főmérnök vezetése és felügyelete alatt folynak Bonyhád székhelyen. Az átalakítási munkálatok között a legfárasztóabb a szalatkai hegy átúrása, mely egy és fél év alatt készül el.

— Elhunyt mérnök. A régi Bajának egyik tekintélyes nagyvállalkozója, az utóbbi években magánmérnöki gyakorlatot folytatott Trubshaw Ferenc, a héten, hosszas betegség után meghalt. A népszerű „ángol“, ahogy őt városzerte nevezték, évek hosszu során át élt itt Baján, ahol általánosan becsülték. Szerdán délután temették nagy részvéttel.

— Uj ügyéségi megbizott. dr. Sacremley János bajai kir. járásbírósi joggyakornokot a bíróság mellé kirendelt ügyési megbizott állandó helyettesétül rendelte ki az ügyvezető igazgálygymiszter.

— Szerencsétlenül járt pályaoér. A baja—bátaszéki hidon, hol a forgalmat még mindig csak egy-két mérnököt és munkást szállító „hajtány“ jelzi, szomorú eset történt szombathéjjel. A késő éjszakai órákban Bátaszékről hazarobogó hajtány keresztülment Zority Márk pályaoérron, aki állítólag ittasan fektűt végig a sineken. A szerencsétlen ember iszonyuan megcsontkivta másnapra meghalt a városi közkházban. A katasztrófában sokan öngyilkosságot látnak, mert Zoritynak sok volt az anyagi baja. A megindult vizsgálat hivata van kideríteni, nem terhel-e valakit bünyös gondatlanság.

— Bogdánovics patriarka uj uradalmi igazgatója. Bogdánovics Lucian karlócai szerb patriarká, dályai nagy uradalmának igazgatójává kinevezte Sztanovics Bránkót, a bajai származású Sztanovics Lázár sztapári nagykereskedő fiát, a nagykomlósi San Marco hercegi uradalom jelenlegi tisztjét. Sztanovics Bránkó 33 éves, nagy intelligenciával bíró fiatalember, ki mint kitűnő, szakavatott gazdász nyerte meg a patriarká kezvét és ezzel ezen fényes állást. Az uj igazgató állását folyó évi május 1-én foglalja el.

— Hazajöttek a tartalékosok. Nagy az öröm a városban. A háborus veszedelem alkalmával behívott tartalékosok és az idejüket leszólgató tényleges katonák a héten megérkeztek. Hozzáértőzők a vonatonál várták őket és örömmel üdvözölték. A megérkezett hadiak most otthon a családi körben áhitatos hallgatóknak sokat beszélnek a majdnem-háborúrol.

— Polgári iskolai tanárok gyűlése Mohácson. Az országos polgári iskolai egyesület Duna-Drávaközi Köre, hova a pécsi, mohácsi, siklósi, kaposvári, paksi, dunaföldvári és bonyhádi polgári iskolák tartoznak, ma, május hó 1-én Mohácson, az állami polgári iskola rajteremében délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését Brand Ede igazgató, a kör elnökének elnöklésével.

— Bajai gyári vállalat csődje. A szabkai kir. törvényszék a Délmagyarországi gyapjufutó és vattagyár részvénytársaság felszámolás alatt bajai bej. cég ellen a csődöt elrendelte. Tömeges gondnok dr. *Monstori Gyula* bajai, helyettes dr. *Pletikosics András* szabkai ügyvéd lett.

— Budapesti tudósítás. Az építetők közönség körében országsszerte élénk érdeklődés nyilvánult meg a múlt évben *Ibbab Walla József* cementáru és műkögyár vállalata iránt, s a legnagyobb bizalom abban nyert kifejezést, hogy tömegesen keresték fel megbízásikkal a vállalat VII., *Rottenbiller-utca 15. sz.* a. irodáját és raktárát, mely a megrendelő közönséget a legkiválóbb gyártmányú szolgáltatásával a legmesszebbmögleg kielégítette márványozsák lapok, mintázott cementlapok, karmantus betoncsövek stb. gyártmányával. Elvállal: különböző lapburkolásokat, granit-terasz munkákat stb. Raktáron tart: valódi metlachlapokat, keramit, fayence- és kelheimlapokat, valamint mindennemű építési anyagokat. Legújabbban pedig ipartelepének legnagyobbításával gyárában külön **kőfaragó műkö osztályt létesített**, hol karszt, vörösmárvány, granit, mészkő stb. utánzó kőfaragó munkák mint lépcsők, balusztrádok, lábatatok stb. előállításával foglalkozik egy eddig is kitűnően bevált módszer szerint.

— Vasuti karambol Bácsbokodnál. Könyven végzettség válható vasuti összeütközés történt a héten a baja-—szabkai vonalon, Bácsbokod vasuti állomáson. Az állomáson vesztegelt egy tehervonat, amely várta az indulást. Este 6 és 7 óra között robogott be Baja felől az anyagszállító kocsis a szabdnak jelzett pályán. A kanyarodónál rémülten látták az anyagszállító vonat munkásai, hogy egy vonatnak rohannak neki. A munkások legráiták a vonatról. A következő pillanatban óriási robajjal futott bele az anyagszállító a tehervonatra. Az utolsó kocsi izzé-porrá zúzódt, három más kocsit alaposan megrongálódott. Emberéletben nem esett kár, csupán az egyik munkás szenvedett könnyebb sérülést. A közeledés nem akadt fenn, mert az egyik vágány-pár szabadon maradt.

— Diana sósborszesz mint háziszor kapható az egész országban. Kötődomásu, hogy bedörzölésére a legalkalmasabb. Nagyon kellemes és hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejbédörzölésre és borotválkozás után arcfelkenésére az urak használják. A fájdalmasokat azonnal csillapítja. Masszírozásra általánosan minden házban csakis Diana sósborszeszt használnak. Egy üveg 40 fillér.

— Polgári becsülteszó alatt. Az eddigi adóbevallások polgári becsülteszó alatt történtek. Magyarországon azonban senkinek vette komolyan ezen nagyon is komoly kifejezést. Az új törvények azonban az igaz bevallást kötelezővel teszik s ha a bevallást a pénzügyi közegek kielégítőnek nem tartják, azoknak joguk lesz, hogy a bevallásokat záros határidő alatt pótlás végett visszaadják, sőt hogy a bevallásokat tanukkal, szakértőkkel igazoltassák, vallomás nem adása, vagy változó adatok bevallása esetében pedig az adózók bírságolásnak, pótmegadóztatásnak, esetleg jövedéki büntető eljárásnak teszik ki magukat.

— Uj adminisztrátor. Miután a bácsújfalusi plébánia betöltésére hirdetett pályázat eredménytelen maradt, a plébánia ideiglenes vezetésével *Káich József* bácsalmási káplánt bízták meg. Bácsalmásra káplánnak *Pukovics Ferenc* hercegszántói káplánt küldték.

Színjátás és zenei élet a főgimnáziumban.

— A vasárnap-délutáni előadás. —

(S.) Az egykor, még nem is olyan régen messzehírű és mostanában újból fellendült bajai zeneművelés egy-egy szépemlékű fejezete elevenedik meg előttünk, valahányszor tapsot aratni indulnak a gimnázium fiatal muzsikusai és a hangulatos reminiscencia nyomán egy eseményvel teljesebb helyi zenei jövő reménye fakad, mely a bajai főgimnázium zeneápoló szellemét és annak lelkes, zenésiai mesterét, *Nagy Vazul* tanárt valja alapvetőjéről.

Ámde a vasárnap-délutáni események kronológiája másiányu, új csapásra is tereli az érdeklődésünket. A beszélni tanítás művésze, mely bebocsátásért kopogtat ma a modern pedagógia minden csarnokába, vendégszerető fogadtatásra talál a helybeli főgimnázium szabadszellemtől, a haladás jegyében buzgólkodó tanárkaránál és bevonul az iskolába Thália, a legpajkosabb, de legértékesebb Muza, mely varázserével megihlet a fiatalokat, megoldja a nyelvüket, nemesebb érzések és hangulatok befogadására megtermékenyíti a lelküket és izelítő nyujt sikkból, modorból, beszélni-tudásból, mindenből, amire az iskola és a tanítási anyag komor világa teret alig ad.

Ez a kettős momentum magaslik ki a főgimnázium vasárnap-délutáni előadásából, mint irányt mutató, dicséretet kiváltó jelenség.

* * *

Magáról a színelőadásról és a koncertről egyébként a következőkben számol be a tudósító.

Délután öt órakor, zsufoóság megtelt teremben kezdődött a »Kurucjáték«. És amint kettényil a rögtönzött jelenetnek kortinája, a meglepődésnek tetszés jelző moraja futott végig a hallgatóságon, mely felölelte a helyi társadalom minden rétegét.

Kis gimnázista fiuk, korhű, stilszerű kosztümökben vonultak el előttünk és hogy még színesebb és hangulatosabb legyen a keret, az egy-két női szerepet is fiu játszóta, hangban és mozdulatokban a megtévesztésig híven mimelve a leányos allűröket. Fesztelentl, ügyesen mozogtak és zavar nélkül beszéltek a gyerekek, sőt táncoltak is színműveket táncot, plasztikus palotást, ritmikusan, kifogástalan szabotossággal.

A női szerepekben a kis *Kollár Kálmán* vezetett. Lámpaláz nélkül, játszi könnyedséggel beszélt és mozgott a kis fiu és szívesen ütött-össze a tenyereinket az ő hangulatos, derős szereplése nyomán. Partnere, a valamivel nagyobb *Vojnich Zsigmond* is bátor fölépésével és élénk előadásával aratot őszinte tetszést. Kifogástalan volt *Willmann János* német kapitánya és *Fassonovics Ferenc* Czinka Pannája. A többi szereplőnek is szívesen juttunk az elismerésből és együtt dicsérjük meg *Beck Lajos*, *Hárs György*, *Marssó István*, *Scherer Béla*, *Huimann Béla*, *Eisemann Nándor*, *Allaga Imre*, *Fülöpp Zoltán*, *Tománovics István*, *Patzák József*, *Fülöpp István*, *Villi Rezső*, *Gyurtsék Lajos*, *Mayer István* és *Szili-végi Tivadar* tanulókat, meg a *Bárdos József* tanár által rendezett palotás-tánc ügyes szereplőt.

Az előadás hangversenyre indulóval kezdődött. Az ifjúsági énekkar lelkesen és precizen énekel, mire *Wagner Sándor* és *Alföldy János* zenei duettje következett. Hegedűs és kísérője életet és hangulatot vittek a hurokba és zajos tetszést arattak.

Utána az ifjúsági dalárda gyarapította sikereit az obligát és mindig szívesen fogadott

népdalokkal, egy kedves potpourrival és a hangos újrászása bőséges ismétlésekkel. A stürűn fölhangoztot taps elsősorban a fáradhatatlan dirigensnek, *Nagy Vazulnak* szólt.

Az intézet igazgatójának, *Werner Adolf* dr.-nak a főgimnázium növendékeit és tanítványiért melegen érő szívét méltán tölthette el a bűszkeség érzete.

A történeti hátsóhoz tartozik az is, hogy *Gáspár János* tanár művészi kivitelű díszletfestést készített a színelőadásra.

Haverdáné gyilkosa.

Ellesett párbeszéd a Központi törzsasztala mellől.

Első újságolvasó: A gyilkos, az én szerény véleményem szerint Jánosy.

Második újságolvasó: A gyilkos, az én szerény véleményem szerint Vojta.

Harmadik újságolvasó: A gyilkos, az én szerény véleményem szerint Joanovics.

Negyedik újságolvasó: A gyilkos, az én szerény véleményem szerint Denneberg.

Első: Ha nem Jánosy, akkor is legfeljebb Klein J. Lipót.

Második: Ha nem Vojta, akkor is Haverda Mária.

Harmadik: Ha nem Ivanovics, akkor is Klein Mátyas.

Negyedik: Ha nem Denneberg, akkor is Ehrlich G. Gusztáv.

Első: Vagy *László Géza* szabkai rendőrkapitány.

Második: Vagy *Grát Ernő* gyógyszerész-segéd.

Harmadik: Berger Mór odaváló kereskedő.

Negyedik: Vagy *Krecsányi Kálmán* detektívönök.

Első: Én már igazán nem tudok kikiosodni ebből a komplikációból. Nekem például az az öv. Haverda Boldizsárné is nagyon gyűns.

Második: Haverda Boldizsárné? Hisz épp öt gyilkolták meg!

Harmadik: Dehogy öt gyilkolták meg! Deneberg öt gyilkolták meg!

Negyedik: Az én szerény véleményem szerint, *László Géza* szabkai rendőrkapitányt gyilkolták meg.

Első: Nem Ehrlich G. Gusztáv budapesti kereskedőt?

Második: Nem! Berger Mór odaváló kereskedőt.

Harmadik: Szó sincs róla. Grát Ernő detektívönököt.

Negyedik: Pardon! A detektívönök Haverda Mária.

Első: Hisz az meghalt?

Második: Dehogy az halt meg. Denneberg halt meg.

Harmadik: Denneberg meghalt? Szegény, mi baja volt?

(*Estig tart a vita. Aztán szomorúan, lehorgasztott fövel és fúradtan hazamennek aludni.*)

xi.

IRODALOM.

Nádor Kálmán jónévű fővárosi zeneműkiadó most rendezte sajtó alá a *Baumann albumot* és a *Palotásy-féle 101 dal 2-ik kötetét*. A 101 dal 2-ik kötet, mely Nádor Sándor szerkesztésében jelent meg, folytatását képezi a régebben megjelent *Palotásy-féle 101 dalnak*. Ezen újabb kötet ismét a magyar nélett színelőadás-javát tartalmazza.

A legújabb közkezdelt nóták mellett *Egry Béni*, *Huber Gyula*, *Jónás Gyula*, *Kuruc János*, *Lengyel Miksa*, *Nádor Gyula*, *Nádor Sándor*, *Pete Lajos*, *Signmond Ákos*, *Szentirmai Elemér*, *Zerkovits Béla* stb., legszebb dalai, valamint a régebb dalok gyöngyei vannak e kötetben. — Az átírás *Ábrányi Kornél*, *Huber Sándor* és *Palotásy Gyula* szakavatott tollát dicséri. A kötet rendkívüli olcsó ára 3 K. — könnyen hozzáférhetővé teszik a magyar zenét kedvelőknek ezen kiváló gyűjtemény megszerzését.

A *Baumann-album* ára ugyancsak 3 K. és ezen árért a zenekedvelők ezen kiváló komikus 10 legszebb és közkezdelt kuplóját megszerkezhetik.

Mind a 10 kuplé zenéjét *Weiner István* zeneszerző írta. A csinos kiállítású füzet címlapját *Baumann* jól sikerült arcképe díszíti.

Mindkét kötet egy a kiadónál, *Budapest IV., Károly-körút 8. sz.*, valamint *Kollár A.* bajai könyv- papír és zeneműkereskedésében beszerezhető.

Segédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

Nyilttér.*)

Évszázadok óta ismert

MATTONI FELE
GISSHÜBLER

természetes gyógyvizes
SAVANYUVÍZ

A dugo egészségre
segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
tényesen bevált.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Legnépszerűbb kerékpár

Legnépszerűbb kerékpár

Premier

Helical-Premier

Minden tőlünk vásárolt darab
pontosseg dolgában elsőrangu
legmegbízhatóbb szerkezettel, legfinomabb kiállításban és könnyű járáttal.
Conventryban és Doosban lévő műhelyeinkkel egyetemben

! a világ legnagyobb
kerékpárgyártói vagyunk. !

Katalogust ingyen és bérmentve küldünk.

Premierwerke Eger i. B.

Köszegen, vasmegeye. — Vasuti állomás. Dr. DREISZKER I. vizgyógyintézete és sanatoriuma

egész éven át nyitva. — Rendszer: Priesnitz-Winternitz és Kneip. Az intézet körül van véve gyönyörű fenyves parkkal, közelében a legszebb séták. Tiszta szobák, kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet — Gyógykezelteknek: ideg, gyomor, bél, máj, vesebajok, csuszos bántalmak, bőrbajok, különösen lupus Basedow kór, agy és gerincbajok, hűdések stb. Alkalmaztatik: Szénsavas fürdő, napfürdők, villanyozás, massage, hízáló kúra. — Napi ár 10 korona, ebben bennefoglaltatik: lakás, 3 szori étkezés, fürdő, villanyozás, massage, rend s orvosi gyógykezelés és kiszolgálás. Üdülők és lábadozók is felvételnek napi 8 kor-ért. Prospektust ingyen küld

az igazgatóság.

HIRDETÉSEK

olcsó áron felvételnek
lapunk kiadóhivatalában.

HERKULES MOTOR VÁLLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
HB. 1 1/2-2 FILLER
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Pásztory

ÉLŐVIRÁG-
KÖTÉSZETE.
Telefon 57-33.

Csokor- és koszorú-
kötésért az országban
a legtöbb első díjjal
kitüntette.

BUDAPEST, Rákóczi-ut 3.
Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtalan.
Vidéki megrendel-
ésekre nagy figyelmet
fordítok.

Memorandum.

Sürgöncyim:
FÜLÖP SINGER
Szatmár.
N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre

siremléknagyraktáraik

SZATMÁR NAGYKÁROLY
Attila-utca 1/B. szám. Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sirköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schvéd gránit, szilézial szürke gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvését és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sirszejéyek, vasrácsok, uti keresztiek a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak.
Óriási választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

Kronsteiner Károly-féle viharálló
mész-

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban,
kiloja
24 fillértől
feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmül.
Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színezve volt
homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

mosható, egyszeri behuzással is takar, alapozás nem szükséges, zománckeménységű, csak hideg vízzel keverve is már használható, fertőtlenít és méregmentes — Esményi mázolóanyag belső helyiségekre, faépítményekre, pavilonokra, fűlszerekre és kerítésekre stb.

Kapható minden árnyalatban s négyzetméterenként 5 fill. kerül.
Mintakönyv és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:
Kronsteiner Károly, Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: WAGENBLATT és HENERÁRI cégnél.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA

sósbornszesz?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a megháledéstől és megerőltetésből keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztő: és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósbornszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

Akik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA-sósbornszesz visznek magukkal. Mert a DIANA-sósbornszesz hatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségűt vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és hájiszer. Hajón utazókat megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbagyoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetlen. Meggátolja mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisan redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utóférlhetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sósbornszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát és derékfájást meggátolja, nehány előzetes bedörzsölés által.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találhatnak a DIANA-sósbornszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer

a legkiválóbb a DIANA-sósbornszesz, mely eltüntet a mitesszereket, az arcbört simává, tisztává varázsolja. Sikeres alkalmazható izzadás ellen, valamint szjűbb megszüntetéséhez. Furdóvízben, mosdóvízben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvendők állítása szerint a DIANA-sósbornszesz biztosan ható és a legelősebb hájiszer.

Estéknint miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósbornszesz

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifárad, testileg és szellemileg meg erőtlenre, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósbornszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi az izmokat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal fel-frissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.

Mert a bígyadtság a homlok bedörzsölése által vékpeken elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósbornszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni. Használt „DIANA sósbornszeszszel“ üvegeket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sósbornszesz

44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sósbornszesz

1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sósbornszesz

2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utárvétel mellett.

Mészkereskedők, építészek és építetők figyelmébe!!!

Kartellen kívüli

kitűnő minőségű biharmegyei, Élesden és vidéken tábori kemencében kizárólag fával égetett, fehér darabos

Mész

wagonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető:

Klár Andor cégnél

BANK ÉS ÁRUÜZLET

DEBRECEN, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telefon 445. sz.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhitel

Évi termelés **1000** waggon.

Táviratcím: KLAR ANDOR Debrecen.

A termelés megkezdődött, rendelmények azonnal, de legfeljebb 8-10 nap alatt elintézzést nyernek.

Tessék kérni ajánlatot!

A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: „Horgony“

egy régióknak bizonyított hájiszer, mely már sok év óta legelősebb fájdalomcsillapító szernak bizonyított készvénye. országnál és mopolitációknál, bedörzsölés-képpen használtva. Figyelemre méltó, hogy a Horgony-Pain-Expeller készítésénél csak a legelősebb magyar gyógyászati anyagok, a Horgony-Pain-Expeller és a Richter gyógyászati elhárító cöbözka van használatba. A Horgony-Pain-Expeller K. I. 40 és K. 2 - és ugyancsak minden gyógyszerárúban kapható. — Főraktár: Török közref. gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany orvosiábr“, Prágában, Elisabethstrasse 5. n. Minden napi szállítás.